Ч. 227 (11.195). Львів, середа 12. жовтня 1927 Poeztowa opłata zapłacono ryczałtem. Рік XLV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДЕННО ПЕРЕДПОЛУДНЕМ

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10. II. пов. Конто почт. щадн. 143.322. Адреса для телеграм: „Діло", Львів. Гол. Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем. Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА: Місячно: в краю 4·50 зол. За границею: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зл., Німеччині 7·50 зл., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зл., Австрії 7·50 зл. — Зміна адреси 1 зол.

В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.

ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Роля української культури по рецепті евразійців.

Львів, 11. жовтня 1927.

I.

Серед многолюдної російської еміграції є численна група т. зв. евразійців. Про них ми писали, також як про їх політичну та культурну ідеольогію. Повторювати написано не будемо. Та всеж вважаємо доцільним зясувати бодай кількома словами політично-соціяльне і культурне обличча евразійців, що беруться між іншим вирішувати і українську проблему в цілій її глибині та ширині дуже оригінально, а при тім незвичайно абстрактно і в найбільшій мірі теоретично.

Евразійці — це не політична партія і не соціяльна група і не якась суспільна кляса, це російська секта, але не релігійна, а досить численна секта російських патріотів, пройнятих наскрізь специфічним російським месіянізмом. Теоретики і провідники евразійства протиставлять себе перш за все Европі культурно і політично. Вони стараються історично доказати, що давна Росія також як нинішня живе і розвивається на основі своїх питоменних, натуральних законів, що нічим не подібні до аналогічних західньо-европейських. Росія протягом віків стоплювала в собі всякі можливі культурні і політичні елементи Заходу зі Сходом, точніше Европи з Азією. Наслідком того витворився там специфічний державний і культурний тип, незрозумілий ні для Заходу ні для Сходу, ні для Европи ні для Азії. З того висновок, що є це тип наскрізь самобутній зі своїми специфічними законами життя та психіки і життевої льоґіки. Цему типові й надали вони назву евразійства. Евразійці вважають, наприклад, теперішню радянську систему влади специфічно російським точніше: евразійським витвором. Самої системи вони не лише не відкидають, але навпаки приймають її та бажають її надати замісць комуністичного свій власний зміст. Який це зміст важко сказати, бо ні політичної ні соціяльної, реально збудованої і до подробиць розбудованої програми в них нема. Та це не перешкаджає їм запевняти, що евразійство є „одинокою тепер істнуючою спробою побудовання нового життя Росії". У своїх відозвах та проклямаціях заповідають вони „збереження в майбутньому підстав радянського устрою", „федеративної будови держави" і „затвердження функціональної (?) власности зі збереженням основ державної контролі і розподілу (планіровки)".

Евразія для них — це „новий культурний світ, що несе всім народам нову правду життя". Майбутня евразійська державність повинна бути „простонародньою, з робітничим і селянським законодавством", яке прийде на зміну більшовицькому. А в результаті на місце СРСР (союзу радянських соціялістичних республик) прийде ССЕ (союз стран Евразії).

Евразійці гуртуються в Парижі, Празі і Берліні. І там кують вони свою ідеольогію. Вони твердять, що мають сильну організацію у СРСР. Останніми часами почали вони видавати в Ревелі тижневик „Развєдка", що має за завдання ширити пропаґанду евразійської ідеольогії у СРСР. Ідеольогічні праці евразійських провідників і теоретиків появляються переважно в Парижі окремими публікаціями, або в журналах.

Нам попав у руки один такий журнал зі статтею князя Н. С. Трубецького*) п. н. „К украинской проблеме". Стаття ця така характеристична своїм змістом і тенденцією, що уважаємо за доцільне присвятити їй трошки більше уваги. Автор, відомий слявіст, тепер професор на катедрі слявістики у віденському університеті, не займається у названій статті всесторонно українською проблемою, не охоплює її цілости, а нтересується, як він сам каже, лише проблемою української культури. А робить це тому, що для нього в даному випадку „необовязуючий" ніякий „звязок між політичною і культурною" проблемою українства.

Тенденцією статті доказати, що творити самостійну українську культуру недоцільно, а ще більше недоцільно протиставити її теперішній російській („общерусскій") культурі. За те доцільно розвивати українську культуру для льокальних провінціональних цілей і до того як функцію вищої, столичної, загальноросійської („общерусской") культури. Зірвати з російською культурою хочуть нині лише українські шовіністи, люди малокультурні і малограмотні, словом люди малі, що не в силі зрозуміти ні духа культури ні її ваги, люди, що хочуть затамувати своїм культурним сепаратизмом саму культурну еволюцію. Отже кн. Трубецкой хоче зробити українську культуру провінціональною, посереднім засобом, що передав би здобутки вищої загально-російської культури низам, простолюддю а одночасно і льокальним засобом для викочування культурних цінностей з народу та передавання їх в ошліфованій формі тій вищій загально-російській культурі. Значить льокальна і провінціональна українська культура, як функція загально-російської, малаб бути і погноем для кращого розвитку і розквіту тієї вищої „общерусской" культури.

Якже кн. Трубецкой доходить до таких висновків? Це побачимо з його статті, яку далі коротко переповідаємо.

II.

Для умотивування свого становища до української культури шукає автор доказів у історії і сягає при тому часів Петра Великого. До Петра була одна руська культура але в двох редакціях (індивідуаціях): великоруській і західно-руській або київській (українській). Протягом XV., XVI. і XVII. вв. обі редакції тієї самої культури розвивалися до тої міри ріжними шляхами, що ріжниця між ними стала доволі глибокою. Але не зважаючи на те, між представниками одної і другої була свідомість загально-руської культурної єдности. По прилученні України до Москви прийшла на чергу справа злиття обох культурних відмін. Та це так легко не йшло, бо українці вважали москвичів некультурними, а москвичі вважали українську редакцію руської культури зіпсутою польськими впливами. Справу рішив аж Петро, що европеїзував Росію. Він всеціло став по стороні українців, бо їх редакція руської культури мала в собі елементи західньо-европейської культури. „Таким чином — пише дослівно Трубецкой — стара великоруська московська культура при Петрі умерла; та культура, яка з часів Петра живе і розвивається в Росії є органічним продовженням не московської, а київської, української культури".

Літературною мовою стала мішанина церковно-славянської мови Київа з канцелярською мовою Москви. А виробляли ту мову спершу теж самі українці. Стара поезія московської Русі разом з усею поетичною традицією пропала, пішла в низи, а для вищих верств істнувала від Петра тільки поетична традиція Київа, тоб-то українська, але не простонародня, а та, що плекалася в Могилянській Академії. Те саме сталося з прозою. Ораторство прийшло теж з Київа з такими визнач- такої у Москві взагалі не було. Теофан Прокопович і Степан Яворський. Драматична література прийшла теж з українцями, бо до Петра такой у Москві взагалі не було. Те саме видно і в усіх інших ділянках як у музиці вокальній та інструментальній, в церковній архитектурі, малярстві, іконописі і т. п. Тут слід замітити, що заміна московської редакції церковних книг українською відбулася ще до Петра. Попри все те Київ і Могилянська Академія стали самозрозуміло розсадниками культури для всеї Росії петрівської та попетрівської доби, а довго трівав час, що всі церковні єрархи Росії рекрутувалися виключно з питомців Могилянської Академії. Такий культурний залив Московщини українцями спричинив те, що „про культуру Московщини допетрівської доби принято було (і досі так є) висказувати ті погляди, які в XVII віці висказували учені українці". Отже на грані XVII. і XVIII. віків „відбулася — твердить Трубецкой — українізація великоруської духовної культури. Ріжниця між західноруською і московською редакціями руської культури була усунена викоріненням московської редакції, і руська культура стала єдиною". А що та єдина культура була по своєму походженні українською, а російська державність була по своєму походженні московською, тому центр культури перенісся з України на Московщину. В наслідках дійшло до того, що та єдина культура не стала ні специфічно великоруською ні специфічно українською, а загально - російською („общерусской").

*) „*Евразийский Временник*", непериодическое издание под редакцией П. Савицкого, П. Сувчинского і кн. Н. С. Трубецкого. Книга 5-ая. Евраз. книгизд. Париж 1927.

З преси.

До історії Української Дипльоматичної Місії у Вашингтоні.

Є в Злучених Державах організація „Оборона України", іменем якої виступають з прилюдними рефератами, відчитами й дискусіями пп. Мирослав **Січинський** і Микола **Цеглинський**. В одному з таких відчитів виступив недавно М. Січинський з прилюдним обвинуваченням управи (голови) Української Дипльоматичної Місії у Вашингтоні, що вона, ліквідуючи цю Місію в травні 1921 р., загарбала всі її фонди для себе. Цей закид Січинського дав притоку б. членові тої Місії, Мирославові **Стечишинові**, що живе тепер у Канаді, написати коротку історію Української Дипл. Місії в Америці, яка поміщена у вінніпеґськім „Українськім Голосі" ч. 36, 37 і 38 ц. р. Жаль, що у нас так скупо з місцем, а то варто булоб подати всю цю преінтересну історію до відома українського громадянства. Ми обмежуємося тут тільки до дрібних витягів.

„Українську Дипл. Місію — пише п. М. Стечишин — вислало до Америки правительство Української Народньої Республики десь на початку 1919 р., коли головою Директорії був ще Володимир Винниченко. Він то й був відповідальний вчасти за добір членів Місії. Головою Місії був назначений член тої самої партії, що Винниченко, соціял-демократ Голіцинський, чоловік відомої авторки Голіцинської. Місія складалася з одинайцяти людей, які десь в січні 1919 р. приїхали до Відня і там подалися за візами на виїзд до Злучених Держав. З того часу є фотографія Місії в тодішнім складі. На ній бачимо крім голови Голіцинського і заступника голови Юліяна Бачинського також секретаря В. Козакевича та радника Гехтера (відомого українського публіциста, по походженню жида) й ін.

„З Відня члени Місії переїхали ожидати на візи до Копенгаги в Данії, однакож потревало кілька місяців, поки діждалися рішення з Вашингтону, але й тоді тільки два члени Місії дістали візи, а саме Юліян **Бачинський** та секретар **Козакевич**. У міжчасі первісний голова Місії, Голіцинський, з якоїсь причини уступив, а можливо, що й тому уступив, що не дістав візи на виїзд до Злучених Держав. З його уступленням провід Місії впав на Юліяна Бачинського.

„Висилаючи свою Місію до Америки, як зрештою і до інших держав, правительство Української Народньої Републики дало засоби на її удержання на кілька місяців. Місія не була вислана без інструкцій. Кождий член мав призначену службу з рангою і платнею. Крім голови в Місії були радники, був секретар, були аташе й канцеляристи і т. д. Розпреділення занять членів Місії, ранг і платні називалося „штатами". Після „штатів" мав голова Місії виплачувати кождому членові Місії його платню (а також і собі самому) і вимагати від нього відповідної праці. Платня голови місії після урядових „штатів" виносила 2.000 долярів місячно, а враз з ріжними додатками (як на удержання будинку Місії, подорожні видатки (розїзди) і на „репрезентацію") 5.000 долярів на місяць (зн. 2.000 +3.000 дол.).

„Скільки дістала американська Місія від правительства Української Народньої Републики на своє удержання, не памятаю, — не записував собі того, ані не потребував запамятувати, бо я документом, де були вичислені ті гроші, за увесь час свого урядування я не мав нічого до діла. Знаю лише, що був такий документ і що я його бачив. Коли я вже мав щось до діла з документами про фонди Місії, то було це за час після виїзду Місії з Европи аж до її офіціяльного замкнення (31. травня 1921). Отже оскільки це лишилося в моїй памяти, Українська Дипльоматична Місія, виїзджаючи з Копенгаги до Америки, мала в своїй розпорядимости около 40.000 долярів американськими грішми, мабуть 16.000 англійських фунтів штерлінґів і щось 2000 чи 4000 царських рублів".

В дальшому п. Стечишин подає, що до Америки виїхав фактично тільки голова Місії Юліян **Бачинський** і секретар Віктор **Козакевич**. На місці вже принято до Місії американського горожанина, д-ра Мошжид, Михайло **Імханицький**; він був виїхав з Америки до Росії до Червоного Хреста, а підчас революції відкрив у собі українські симпатії і приєднався до українців. Накінець

відкрив у собі українського духа й охоту служити Україні ще один жид, Михайло Іхманицький; він був конституційним демократом (кадетом), в професії адвокатом, хоч на ділі займався торговлею, — торгував кавяром в Астрахані, але через те, що родом був з Полтавщини, в повстанням України зголосився до українців. Отсього Іхманицького як комерсанта (торговця) назначено головою Української Торговельної Місії в Америці; його задачею було заінтересувати Україною американські торговельні кола. Бачинському як голові Дипльоматичної Місії було припоручено виплачувати Іхманицькому через пять місяців по 6.000 долярів на удержування Торговельної Місії в торговельнім осередку Злучених Держав, у Ню Йорку. З цих грошей він мав удержувати свою канцелярію в Ню Йорку, оплачувати потрібних помічників і платити самому собі — після інструкцій.

Поветим принято ще до Місії Івана Ардана, б. ред. „Свободи" й „Народньої Волі", на радника й управителя пресового бюра, а йому до помочі Мир. Січинського й Ом. Ревюка та американця Даналда Бріда. Дещо пізніше покликано до Місії (теж до праці в прес. бюрі) п. М. Стечишина з платнею 400 долярів місячно. Січинський діставав місячно не менше, як 500 долярів. Короткий час був у місії і Микола Цеглинський. Враз з канцелярійним персоналом було в Місії 11 осіб, але в скорому часі усунено з неї д-ра Кадеця і Цеглинського за те, що оба вони хотіли організувати в Місії якусь „революцію", щоби скинути з головства Ю. Бачинського.

(Докінчення буде.)

Фільософічний конґрес у Варшаві.

Замітки учасника.

В днях 23.—28. вересня ц. р. відбувався у Варшаві другий фільософічний польський зїзд із співучастю запрошених славянських гостей. Ходять вісти, що комітет зїзду довго дебатував над тим, чи запрошувати всіх славян, чи обмежитись до польських фільософів. Остаточно рішились на перше.

Із запрошення скористали представники всіх майже народів. Приїхали чехи, югославяне, москалі та українці. Одначе москалів та українців репрезентували попри польських підданих тільки еміґраційні сфери. Радянська Україна та Москва не прислали нікого. Причини цієї абстиненції для мене не зовсім ясні. На прохання комітету, щоби посередничити, я звернувся до Київської Академії з відповідним листом, який лишився без відповіди.

Цікаве питання: якою мовою слід виголошувати реферати та вести дискусію, рішили так, що полишили кожному референтові спромогу послугуватись мовою, якою сам захоче. Отже реферували та дискутували по польськи, по чеськи, по російськи та по українськи, але також по французьки та по німецьки. Була це потрохи вавилонська вежа, яка проте не вражала нікого і не гальмувала ходу нарад. Читачів „Діла" може заінтересує факт, що українська мова зазнавала цілковитої рівноправности з іншими славянськими мовами і що комітет призначив український реферат проф. Мірчука на пленарне засідання (а не на лекцію), висуваючи його тим самим на почесне місце. Може й така дрібниця, що в офіціяльній програмі наша мова називалась українська (а не „руська") заслугує на згадку.

Питання славянської фільософії порушене проф. Мірчуком викликало оживлену дискусію. Забирали голос поляки, які добре зрозуміли ясний і добре виголошений виклад нашого фільософа, забирали голос чехи, українці та пінденні славяни. Різко зазначились у дискусії два протилежні погляди. Один з них вірить, що істнує, а по крайній мірі буде істнувати своєрідна фільософія славян, яка матиме ті самі характеристичні прикмети, без огляду на те, який із славянських народів дасть їй початок. Другий погляд, якого багато прихильників є між поляками, не вірить в істнування такої фільософії, раз тому, що фільософія повинна стояти понад націями та расами, а далі тому, що вважає поодинокі славянські нації духово замало спорідненими як на те, щоби вони могли здвигнути один спільний світогляд.

Якоюж могла би бути оця славянська фільософія на погляд тих, що вірять в її істнування тепер чи колись? Вона має мати вітальний характер, себ-то має ставити проблему життя у центр фільософічних заінтересувань, зрікаючись чисто абстрактних, з життям незвязаних понять і теорій і має більш як інші фільософії взяти на увагу у своїх концепціях ірраціональні, розумом неосяжні елементи світа. Це надало би славянській фільософії подекуди практичний характер, а проф. Мірчук висловив навіть гадку, що фільософія славян нехтуючи чисто-теоретичними міркуваннями не буде в силі ніколи створити своєрідної науки про джерела, основи та межі нашого знання, чим займається залюбки напр. німецька фільософія.

У такім погляді присутні на зїзді чехи дошукувались недоцінення славянського, а головно чеського хисту до абстрактної фільософії. Чеський нарід — казав проф. Воровка — досить уже здав іспитів із практичної творчости, на те, щоби мати право вважати себе зрілим до чисто теоретичної рефлексії.

Коли кажемо про участь українців у конгресі, то слід може ще згадати, що виголошено на ньому реферат про Сковороду та Потебню (д-р Чехович) і що у психольоґічній секції я сам виголосив відчит „Про психольоґію змислу" і що мені поручили провід цієї секції на переміну з професором познанського університету Блаховським.

Степан Балей

Ратункова акція.

Розбудова допомогової акції.

В Українському Центр. Комітеті у Львові зголошено заснування повітового допомогового комітету в **Белзі** (голова д-р Ілля Салагуб). Організаційна сітка української допомогової акції осягнула досі 50 повітових й окружних допомогових комітетів.

Збірки в натураліях та їх розділ.

В Українському Центр. Комітеті у Львові зголошено дальше такі збірки в натураліях:

Пов. Допомог. Комітет у **Бродах** — 4 вагони бараболь, з чого 2 вагони призначено для **Стрия**, а 2 вагони призначено для **Станиславова**;

Повіт. Допомог. Комітет у **Бібрці** — півтора ваг. збіжа і 10 вагонів бараболь, з чого призначено: для **Сянока** — півтора ваг. збіжа і 2 вагони бараболь, для **Стрия** — 1 ваг. бараболь, для **Старого Самбора** 2 вагони бараболь, для **Жидачева** — 2 ваг. бараболь і для **Турки** 3 вагони бараболь;

Пов. Допомог. Комітет у **Чорткові** — 1 ваг. збіжа і 2 вагони бараболь, з чого призначено: для **Стрия** — 1 ваг. збіжа і 2 вагони бараболь;

Пов. Доп. Комітет у **Сокалі** — 1 ваг. муки, призначено для Кут;

Пов. Допомог. Комітет у **Скалаті** — 2 ваг. бараболь, призначено для **Калуша**;

Місц. Доп. Комітет (читальня „Просвіти") у **Заболотцях**, пов. Броди — 1 ваг. збіжа (ще не призначено);

Місц. Доп. Комітет у **Стронятині**, пов. Львів — 1 вагон бараболь, призначено для **Сянока**;

КЛЯВДІЯ ВОБИКЕВИЧ. 7)

Проклін мумії.

(Докінчення.)

Від тоді я стала вірити у ворожбу, вірити, що щось таємного, невідомого тяготить над нами — що чиясь рука пересовує нами, наче мініятурними, незначучими забавками! — скінчила дама і вгорнулась у свій сорокатий шаль.

Ми минули вже завіяну стацію Новоселицю (по румунськи Суліца ноуа), де висіла третя пасажирка нашого переділу, на що ми мало звертали уваги. Я була вповні перенята екзотичним оповіданням — та не могла збагнути, хто та дама, що тільки світа бачила.

Радіо-годинник вказував четвергу; ще дві години і будемо в Чернівцях де розійдемося. Я маю поїзд у Галичину, Варвара Борисовна піде за орудками в місто — а незнайома — своєю дорогою; і може й не зобачимося більше.

— Даруйте пані, що я така цікава, але дуже мені дивно, що така світова людина як ви, у нашу вбогу, всіми забуту Бесарабію...

— Правда? — перебила мене дама. — Подумати то справді стає дивно. От бачите, я маю сестру, що жила в Одесі. Їй вдалося втечи звідтіль у Кишинів — але розуміється ограблений дочиста, так, що мусіла дуже бідувати. Писала до мене, просила допомоги, а тут ніяк грошей післати, ні одежі, біля, бо почта не приймає. Тож я сама вибралася в дорогу й тепер вже вертаю назад домів.

— Але звідки у вас наша бесіда? — спитала я.

— Ах, це лише сумні останки з неї! — засміялася незнайома. Моя рідня по батькові жила на Вкраїні, в Чернигівщині, де мала великі маєтки. Ми часто їздили туди, а нераз і довго там перебували. Мене цікавив той спосібний нарід з невмираючим гумором, і я вивчилася його милозвучної мови, щоби пізнати його, стати йому ближчою. У цю війну я з живим заінтересуванням слідила за його змаганнями за визволення, за здобуття волі, заснування своєї держави... І яко могла старалася приєднати йому симпатії холодних, скептичних англійців...— кінчила вона.

Як лише згадала про наш нещасний нарід, вразила ятріючу рану моєї душі... Що нам із симпатій? Ми окружені з усіх боків самими симпатіями, та з цього нема хісна!... І в нас природа у високій степені розвила почуття справедливости, так, що ми відчуваємо кривди поневолених індусів, обурюємося по причині нехтування прав свободолюбних грузинів, білорусинів, литовців... та що з того?... Несила наша... А англійці? Вони свобідні, могучі, могли би замісць виражати нам свою симпатію словами, доказати її ділом! От що!...

З моїх сумних думок вирвала мене Варвара Борисовна, що пробудилася, випрямилася на ввесь ріст і освободила моє рамя, що вже було затерпло.

— Де ми? — спитала та стала шарити в пітьмі за сірничками. Коли найшла, засвітила малий огарок і тутже крикнула:

— Де моя торбочка?

Всі ми в трійку кинулися шукати по сидженню, сітках, підлозі... надаремне.

— Не було тут кого чужого? — звернулася до нас Варвара Борисовна, коли ми безрадно гляділи одна на одну.

— Ах, правда! — промовила англійка — таж тут була ще четверта пасажирка, та вже висіла.

— То вона певне забрала з собою торбинку! — сказала я. — Недармо сиділа так близько вас та відвертала від нас своє лице, щоб його не було видно!

Але Варвара Борисовна нічого не чула, бо спала тоді якнайсолодшим сном.

Не було ради. Торбинка пропала. На щастя в ній попри кілька дрібничок і кількадесять леїв не було нічого важного. Срібна папіросниця лежала біля англійки, гроші були в мішочку за плечима, але Варвара Борисовна всетаки кивала чогось головою і сердилася.

— Там була знаменита рецепта на мої веснушки! — шепнула мені значучо.

Тимчасом почули ми довкола нашого вагону крики і тупіт і щойно тоді ми запримітили, що поїзд стоїть на місці, серед поля. Віхав у такий сніг, що треба було відкопати. В далі миготіли світла Садагури—Чернівець...

Я побоювалася, що втрачу сполуку із галицьким поїздом; коні, що мали їхати по мене чотири милі до Коломиї, вернуться — дома буде гризота, всякі здогади, головне, що буду мусіти ждати аж до понеділка, коли можна натрапити на коні з моїх гірських сторін...

— Це все через двояку ворожбу! — майнула гадка... І Вірочка мала би рацію, і бабуня англійки, що зле є навіть... слухати про мумії! Чи не мстилася Атру на нас?

Мєв. Допом. Комітет у **Цеперові**, пов. ...ів — пів вагона бараболь, призначе... ...ого **Скольного**;

Пов. Доп. Комітет у **Борщеві** — 1 міх ...гів, призначено для **Кут**;

Крім того з попередніх непризділених ...ів призначено для Товмача 1347 ... збіжа з Сивькова, пов. Заліщики.

Безпосередньо вислано до **Кут 3** і пів вагонів збіжа і 1 ваг. 8.500 кг. бараболь ... **Зарваниці**, пов. Підгайці.

Попередньо було зголошено і розділено 28 ваг. і 7.354 кг. збіжа, 28 ваг. і 7.000 кг. бараболь, 3.917 сотнарів муки і 11 міхів одягів. Сьогодні зголошено і розділено 7 вагонів збіжа, 20 вагонів і 8.500 кг. бараболь, 1 ваг. муки і 1 міх одягів, — разом зголошено і розділено **35 вагонів і 7.354 кг. збіжа, 49 вагонів і 5.500 кг. бараболь, 1 вагон і 3.917 сотнарів муки та 12 міхів одягів.**

ЖЕРТВАМ ПОВЕНІ.

На допомогу жертвам повені на вкладкову ч. 8165 Центро-Банку Львів, Ринок 10, зложили дальше в золотих:

Укр. пов. Комітет в Тернополі, збірка на Підкарпаття 100 долярів, З нагоди ... Вп. П. управит. С. Федорчакової ... збір і молодіж дівочої всенародньої і фахової школи ім. Б. Грінченка 57.80, ... Йосафат, комісар скарбу, Львів ..., Стебленський Стахій, надрадник суду, Львів 10, Допомоговий Комітет Вела (чек) 150, Обєднання Укр. Організацій в Америці чек 150 дол. по реаліз. одержано 149 дол. і 4.45 зол. **Клоса Василь**, Мости Великі 10, **Малка Іван**, Мости Вел. 10, **Тим... Софія**, Мости Вел. 5, Гладишевський Іван, Мости Вел. 5, Банахівна Марія, Мости Вел. 5, Олійник Василь, Мости Вел. 5, д-р Рибачевський Олекс., Мости Вел. 5, Скубишівна Одарка, Мости Вел. 1, Тимкевич Юлій, Мости Вел. 3, Цюпка ..., Мости Вел. 2, Н. Н. Мости Вел. 2, ...ський Петро учит. Хохонів п. Библо 5, Перепічка Іван господар, **Хохонів** п. Бібло 2, Збірка в церкві Дунаїв 78, Збірка в церкві Стінка пов. Бучач 35.68, Збірка в церкві Благовіщення в Ковлі ..., Збірка в церкві Руда Сілецька п. ... Стр. 14.50, Збірка в церкві Полонична і Гута Полонинька 13, **Мурський ...**, учит. Цеплюв від Радом 10, Хле... Петро, Калуш р. Цеплюв від Радом ..., Павлівна Марія, учит. Зимна Вода ..., о. Шуплат Юліян, Ліско, збірка, на яку зложилися: Народній Дім 4, о. Юліян Шуплат 5, д-р Роман Вітошинський 10, ... Волод. Онуферко 5, Степан Савула ..., Василь Мондібович 5, Юрко Мартинець 5, Дмитро Крайник 10, Евстахій Ми... 2, Микола Жеглін 1, Антін Кузьо ..., Михайло Грубрин 5, Іван Васюнець 5, ... Габлінський 1, Микита Гевчук 1, ... Гап 0.50, Стах Кривоняза 1, Мих. ... 1, Осип Кішак 1, Іван Галушка ..., Талей Будзиновський 5, Фірма „Про...“ 5, — **разом 90 зол.**, **Церква св. Петра і Павла в Мавт Кармел Па 110 дол.**, ... Кружок Рогатин, з представлення в Бурштині 25, Сенишин Іван, Львів вул. ... 6 — 10, Кіпак Василь ст. скарб. ... 1, Стахів Григ., **Лазарівці 5**, о. ...ський Алекс., Перемишль 15, Ярема Олексій, Перемишль 10, Вишиванюк ..., учит. Любині 10, д-р Зілинський ... Краків 20, о. Петровський Роман, ..., збірка 20, Відділ окр. Тов. Укр. ... Взаємна Поміч Перемишль 50, збірка в церкві Стоянів 56, Допомоговий Комітет в Зеленій пов. Копичинці 64.97, Збірка в соборній парафії, Володимир ..., Кульматицький Володимир, Городенка п. Кізлів 117.76, Збірка між парохіянами Поморяни 180, Коцюнюк Петро ... Calvados France — 300 франц., т. є. 102.81 зол., Українське допомогове Тов. в Ліберці кор. чеськ. 557.85 т. є. 147.14 зол.

Разом через Центро-Банк (на вкладкову книж. ч. 8165) зложено сьогодні 1.417.25 зол. і 350 долярів.

Безпосередньо до Українського Центр. Комітету у Львові прислав Пов. Комітет у Бережанах 124.50 зол. (З того квоту 100 зол. прислано через „Сільський Господар“, а 24.50 зол. ужито на видатки Комітету в ...) на яку то суму зложилися: д-р ... Салагуб 20, М. Фуртаківна 24.50, ... А. Смик 5 зол., Ос. Гембаровський ..., П. Гнатовський 10, Р. Черевко 5, дир. ... Шестак 15, дир. О. Крижанівський 5, дир. ... Галаш 5, Іван Петришин 5, С. Ти... 10, і о. Шепаровський 10 зол.

Крім того безпосередньо до Пов. Доп. Комітету в **Кутах** прислали або зложили: Збірка в Ужгороді через п. Никифора 13.91 кг., Збірка у Фересвулі через п. Янушевського 30 зол., збірка в Кутах 55 зол., збірка в Старих Кутах 50 зол., збірка в Кобаках 112 зол. і збірка в Річці 112 зол., разом 360 зол. і 1.120 кч.

Разом виказано сьогодні 1.602.05 зол., 350 долярів і 1.120 чеських корон. З попередньо виказаними 27.818.63 зол., 635 дол. і 10 нім. марок зложено досі **29.415.68 золотих, 994 долярів, 1.120 чеських корон і 10 нім. марок.**

Селяни — дітям!

Наш поклик заопікуватися в першу чергу дітьми не остав без відгуку. Цими днями одержали ми письмо від д-ра Григорія Олійника в Грималові, в якому шановний адвокат повідомляє нас, що **в скалатському повіті зголошуються до нього селяни з тим, що готові приняти на довший час на удержання бідні діти із затоплених околиць.** Глибоко зворушуючий доказ, як брат відчуває горе брата. Подаємо отсю заяву скалатських селян до відома всіх допомогових Комітетів в краю з зазначенням, що зголошення слід слати на адресу д-ра Олійника. Може приклад скалатських громадян найде також наслідовників і в інших непотерпівших від повені повітах. Булаб це найдоцільніша і найпрактичніша допомога нещасним повенянам.

Від Головного Виділу Українського Т-ва охорони дітей і опіки над молодю (вулиця Бляхарська 11).

Останні вісти.

КОЛИ СОЙМ БУДЕ РОЗВЯЗАНИЙ?

Варшава, 10. жовтня 1927.

Є чутки, що уряд устійнив уже речинець закінчення каденції законодатних установ, а саме на 30. листопада н. р. Нові вибори розписано би на 25. лютого 1928, а новий сойм зібрався би 19. березня. З міродатних кол заявляють, що ці чутки не оперті на ніяких основах, бо уряд не розглядав іще тої справи.

СТАН ОБЛОГИ В БОЛГАРІЇ.

Софія, 10. жовтня 1927.

Нині проголошено декрет, який запроваджує стан облоги в прикордонних округах.

ВБИЙНИКИ ГЕН. КОВАЧЕВИЧА ВБИТІ.

Білгород, 10. жовтня 1927.

Трьох виконавців атентату на ген. Ковачевича мин. ночі викрила і заатакувала поліція в печері гори Малехи. Після цілонічної перестрілки, міліція ввійшла до середини і найшла там тіла двох виконавців атентату. Третього, що був іще при житті, арештовано і перевезено до Іштіпу.

ПОВАЖНЕ ПОЛОЖЕННЯ НА БАЛКАНІ.

Відень, 10. жовтня 1927.

„Н. Фр. Пр.“ подає зі Софії, що політ. кола вважають положення на Балкані дуже поважним. Болг. мін. закорд. справ Буров у розмові з югослав. послом висловив жаль з приводу останніх подій. Болгарська рада міністрів ухвалила енергійні постанови проти македонських революціонерів. Першим таким розпорядком є оголошення наглих судів у прикордонній полосі.

Білгород, 10. жовтня 1927.

Зі Софії подають, що болгарський мін. закорд. справ вручив послові СХС. Несічові тимчасову відповідь свого уряду на демарш Югославії. „Політика“ зазначує, що відповідь мін. Бурова є невдоволяюча.

В Білгороді відбулися похорони вбитого ген. Ковачевича при участи майже всього населення столиці. В похороні взяв теж участь спец. делеґат короля Олександра.

Білгород, 10. жовтня 1927.

Вчора опівночі грецька жандармерія звела бій під Корнічевом (в окрузі Фльоріни). Ватага після 1 год. перестрілки уступила на болгарську територію, полишаючи двох убитих. Тіла їх виставлено прилюдно. Ватага ця передісталася на грецьку територію через СХС.

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар амер. 8·91·50—8·92, долар канад. 8·89·50—8·90·00, корона чеська 0·26—0·26·50, шілінґ австр. 0·25—0·26, лея 0·05·50—0·05·75, франк франц. 0·34·50—0·35, франк швайц. 1·71·50—1·72·00, фунт штерл. 43·40—43·80, німецька марка 2·12·40, данціґський гульд. 1·72·90 червінець 30·30—31·25.

ЗБІЖЕ.

Пшениця двірська 49·00—50·00, пшениця селянська 47·00—48·00, жито 37·50—38·50, ячмінь броварний 39·50—41·50, ячмінь на мливо 37·25—38·25, ячмінь пастевний 34·50—35·50.

З судової салі.

Присуд у процесі в Бидгощі.

В суботу, 1. н. м. закінчився в Бидгощі процес проти Андрія Борисевича і Йосифа Ґронського за державну зраду з § 86 к. з. і злочин з § 7 закону про вибухові матеріяли. Оба обвинувачені студенти техніки у Данціґу, сидять уже 3 і пів року у слідчій вязниці і двічи вже були засуджені у цій-же справі. Наслідком відклику заряджено третю з черги розправу, на якій вони боронилися як і на попередніх, заперечуючи цілковито свою вину. Проводив цій розправі суддя Радловський, обвинувачував прокуратор Метельський. У характері знавців виступали іменем Д. О. К. VIII. кап. Вільчевський і пор. Росінський, а крім них хемік-інжинір з Варшави Сікорський і д-р Гартнер з Бидгоща. В характері оборонця виступав адв. Савицький. Обвинувачених, яких дня 3. березня 1924 р. придовлено з вибуховими матеріялами в скількости кількадесять кільограмів, засуджено на кару тяжкої вязниці на протязі 8 літ із врахуванням дотеперішньої слідчої тюрми. Від закидуваного їм злочину державної зради увільнено обох.

НОВИНКИ.

— **Арешти.** Вчора вранці поліція перевела трус у студентів Семена Букала та Романа Шухевича. Не найшла нічого, але обох задержала.

— **Львівські острівці.** За прикладом великих міст Львів дістав на перехрестю більших вулиць т. зв. спасаючі острівці деревляні підвищені кружки на яких стоятиме поліцай і жестом руки порядкуватиме надмірний рух авт. Вчора переводили на вулицях першу лекцію як вимийнати швидконогі авта. Вийшли окремі правила як треба ходити на площах, де щодня бодай одна особа вертається до хати покалічена. Назва „спасаючих острівців“ є у відношенні до львівських кружків настільки неточна, що на ці кружки не може спасатись публика переходячи через вулицю, бо вони надто малі і призначені лише для поліцаів нормуючих рух.

— **У Львові ходити небезпечно.** Мешканці околиці Левандівки, що вертаються пізно до хати, мусять бути приготовані на зустріч із бандитами. Таке трапилось двом громадянам Березюкові та Курилісові, на яких напали професійні бандити Драпала та Сольський. Березюк боронячись перед ударом постріляв Драпалу в живіт. — Знову-ж за городецькою рогачкою небезпечно прохожуватись навіть у день: два хлопці найшли на полі, по сусідстві поліційної касарні два гранати, які вибухли. — Досить небезпечний прохід зімпровізував собі біля майдану 6-го летунського корпусу Янкель Шраєр: прохожуючись зовсім голий під вечір. Шраєр належить до численного гуртка тих, яким дали безречинцеву відпустку із дому божевільних, задля недостачі місця.

— **Скло дорожіє.** Гадав би хто, що після останнього літнього граду, який грубо дав заробити склярам і фабрикам скла, скло повинно подешевіти. Тимчасом чотири найбільші фабрики скла в Польщі видали обіжник, що від 1-го жовтня ціни скла будуть дорощі на 10 прц. Ще добре, що не подали якогось мотиву цієї дорожнечі і не заявили, напр. що висилають усе скло до Америки на нові скляні доми.

— **Хліб дешевіє.** Найближча сесія маґістрату затвердить новий цінник печива, приймаючи ціну житньої 65 прц. муки 59 сот., а хліба з цілої муки 58 с.

— **Грізна недуга „Гайне-Медіна“**, що паралізує дітей появилась досі у межах Польщі в 4-ох випадках; два останні — один у Варшаві, другий в околиці Лодзі.

— **З нашого середновіччя.** У Перемишлі, в хаті жидівського столярського челядника Вішніка знайшли в пятницю вечером самого 5-літнього сина. Підчас неприсутности матері хлопець виліз на стіл, де горіли шабасові свічки і його одіж загорілась. Дарма, що власниця мешкання бачила як дитина горить, вона не перервала своєї молитви, щоби не нарушити приписів. Дитина згоріла на її очах.

— **Рекорди.** Американські радіові фірми придумали нові апарати, які своєю оригінальністю притягають покупців. Радіові голосники є в формі віз...ої книжки, що лежить на столі і... грає. Слухач має ілюзію, що не слухає тексту, а просто співає собі його в душі, читаючи. — У Берліні засудили якогось Павла Вушмана за крадіж із вломом на 3 роки вязниці. Але він мав на своїм „конті“ ще й інші засуди за попередні вчинки: разом 211 літ вязниці. Вушман признався до всіх своїх злодійств, знаючи, що по німецькому закону найвища кара вязниці — 15 літ. — Державна фабрика порцеляни в Майсен зробила для вежі місцевого ратуша дзвони із порцеляни. Ці дзвони мають чудовий згук, якого не можна рівняти із згуком крицевих дзвонів. — У горішній Австрії, в громаді Шенкенфельден, є міська рада, що може почванитись своєрідним рекордом: бурмистр і 8-ох членів міської ради мають разом 46 дітей, один місцевий діяч сам 24, а другий 18 дітей.

— **Гробниця Тутенхамона.** У Каїрі почали археольоґи знову копати в гробниці славного єгипетського володаря, який стільки літ після своєї смерти забрав стільки жертв, обороняючи тайни свого гробу. Завідуючий розкопками Ховард Картер, наслідник Карнарвона, виїхав у Люксор. Він заявив, що ще цієї зими будуть досліджені всі предмети найдені до цього часу в цьому гробі. Тепер відчинять 4-у кімнату, де ще не стояла вісла нога европейця. Члени експедиції переконані, що істнує ще одна таємна саля; в одній стіні відкрили вузький коридор, що мабуть веде до нової гробниці. Раніше як до кінця листопада дослідувачі туди не дістануться.

— **Веселий заказ.** Британська адміністраційна влада видала драконський заказ, але веселий. Бюровим машиністкам не вільно підчас праці пудруватись. Бо практичні англійці обрахували, що кожна пишуча дама пересуває пересічно чотири рази на годину пудровим пухом по обличчі. Коли рахувати на кожний такий сеанс прикрашування себе — дві хвилини, тоді денно виходить одна втрачена година з годин праці. Машиністки підчинились цьому заказові негайно, але імовірно мусять у хаті перед бюром накладати на себе грубий шар пудру.

— **7000 нових краваток.** Італійські фабрики шовку зорганізували в Комо всесвітній конкурс найкращих мужеських краваток. У цьому конкурсі взяли участь майже всі країни світа. Найгарніші зразки прийшли з французьких кольоній, Персії, Арґентини та Туреччини. Всіх нових зразків краваток було 7.000. Після цієї вистави на світ упаде повінь нової мужеської моди. Бо відомо, що краватка, це майже єдина частина мужеського вбрання, якими мущини, що не в силі йти за модою, висловлюють свій смак і нахил до гарного одягу.

— **Пробуджений вулькан.** Вулькан у Чіле званий Лаїма, спокійний від 1864 р., признаний нешкідливим, почав плювати горючим попелом. Від вибуху тремтить земля; населення втікає.

— **Світова величина.** 15-го н. м. відкриють у парискім Пантеоні спільний памятник 560 франц. письменникам, що згинули підчас великої війни. Імена вбитих будуть виписані на одній стіні цієї гробниці „безсмертних“. — У Софії скінчився процес проти трьох співробітників „Новин“, обвинувачених в образливих статтях на адресу болгарського уряду: суд усіх звільнив. — У Букарешті відкрили шпигунську організацію на послугах радянського уряду. — У Парижі підготовляють новий воздушний лет на 40.000 км. через Букарешт, Константинопіль і Індії; іде 5 летунів. — У Марсейлі арештували торговців кокаїною: всі вони альзатці і постачали кокаїну в Німеччину: за 5 кільо цього „білого порошку“ платили в Дармштадті 150.000 фр. — На Льондон налягла звичайна осінна мряка, що паралізує весь вуличний рух на протязі довгих годин: 30 прц. поїздів зупинилось; було багато випадків зудареня авт і жертв у людях; 4 почтові літаки, що виїхали із пасажирами мусіли вернутись. — Страшною смертю згинуло 2-ох робітників у фабриці заліза біля Нансі; горюче залізо вилилось із вагонику та залило їх. — У Новій Землі, в Гарбур Ґрейс рибалки виловили летуна з шоломом на голові: є це один із пропавших трансатлянтійських сміливців. — 20-літня льондонська машиністка Мерцедес Ґляйц переплила Ляманш в 15 годинах і 15 хвилинах. Завзята спортовка пробувала цей рекорд уже 7 разів.

— **З кіна.** У кіні „Лев“ нова фільма в 10 діях повна гумору та дотепу „Прижання перед штурмом“ на тлі життя жидівських еміґрантів в Америці. Головні ролі: Патсі Рут Мюлер, Вера Ґордон, Жорж Ессель.

— **Справлення друкарської помилки.** У вчорашній передовиці „Театральність і історія“ в останньому уступі (рядок 4-ий з долини) зложено в друкарні помилково слова „польську владу“ замість „**польську вдачу**“.

Нові книжки і видання.

ЖУРНАЛИ.

Жіноча Доля ч. 19, 1. жовтня. Зміст: О. Бондарукова: Дні осінні. Свято нашого найбільшого приятеля. Стефа Г.: Мицьшко! В обличчі нечуваного нещастя. Жіночий рух. І. Кривий: Життя в Аргентині. Відділ америк. канадійський. В таборі хонгузів. Д-р В. Ганьківський: Дитина. Часть господарська.

Чар-Зілля, ілюстр. журнал для українських родин ч. 3. жовтень. Зміст: В. Олвиц Місяць книжки. М. Вороний: Sententia. Катря Гриневичева: На крилах пісні. Д-р О. Грицай: О. Кобилянська. Мих. Рудницький: Щось легкого на цей місяць. І. Крушельницький: Я — дух великого кохання. Н. Поротиці: Серце ночі. В. Олексієнко: На хвилях життя. М. Зощенко: Щастя. Мудрі гадки. Мона Ліза. Казочка про бузька. Чому ви не женитесь. Практичні поради.

Нова Хата журнал для плекання домашньої культури, жовтень ч. 10. Зміст: Українське Народне Мистецтво на виставці в Стрию. Д-р О. Грицай: Valse melancolique. О. Вишня: Охорона народного здоровля. Зі спорту. Із секрет в фільмового мистецтва. Ріжні вісти. Д. Ґельсуорті: Радість життя. Побідний похід плаща. Д-р Софія Парфанович: Лічниче значіння креміннoї лампи. Зразки мод і вишивок.

Світ Дитини ч. 10. жовтень. На зміст числа складається двайцятькілька цікавих оповідань, казок, віршів, з гарними ілюстраціями.

Літопис українського друку, орган державної бібліографії УСРР. 1. жовтня 1927, ч. 39.

Господарсько-кооперативний часопис ч. 39. Зміст: Кооперація на ратунок жертвам повені. Головні основи кооперативної праці. Дванайцятий міжнародній кооперативний конгрес. Кооперативний промисл. По кооперативній Фінляндії (Фейлетон). Правне положення. Хліборобство. Господарські вісти. Пасічництво. Сільсько-хліборобська вистава в Стрию.

Сільський Господар ч. 19, 1. жовтня. Зміст: Б. Волинець: Створім організацію плянтаторів цукрового бурака. Г. Гордієнко: Історія плуга. Хто правується а хто з права користає. Осінна поправа сіножатей і пасовиск. Вислід уживання потасових гноїв. Інж. Куропась: Осінна сівба. Сушення овочів. Кормлення худоби бураками. Уживання та переховування пасів до машин. Л. Герасимович: Улий будучности для України. М. Левицький: Дещо з лісництва.

Що читати? жовтень, ч. 1. Чвертьрічний каталоґ книгарні Наук. Т-ва ім. Шевченка у Львові.

Наша Земля, літ.-суспільно-політ. журнал. Ужгород, ч. 8.

Робітниця ілюстр. журнал. 15. вересня ч. 18. Вінніпеґ.

Пластун. Часопис пластової молодіжи Підкарпатс. Руси. Ужгород, ч. 1 (текст український, чеський і мадярський).

✝ Посмертні згадки.

Стефан Фодик, нар. учитель, помер нечайно у 25. році життя дня 9. жовтня 1927 підчас Богослуження коло церкви в Кліцку. Покійний живо інтересувався народними справами в громаді, передовсім брав діяльну участь як член виділу читальні „Просвіти" в Кліцку, в розвою тоїж читальні, в аматорськім гуртку при читальні і т. ін. В. И. П.

ОПОВІСТКИ.

Музичний Кружок при читальні „Просвіти" на Городецькій дільниці у Львові, пл. св. Юра ч 5, оголошує конкурс на учителя дутої орхестри. Рефлектуючі зводять зголоситися у голови читальні проф. М. Бабина письменно або устно між 2—3 год. пополудні, вул. Сикстуська 64/II. Рівночасно оголошується вписи учнів на науку музики, що відбуваються щодня між 6—8 годиною вечером в домівці Товариства. Звертається на це увагу передовсім реміснчій молоді, яка повинна використати цю нагоду. — *Виділ*. 698 1-2

Д-р Микола і д-р Дарія з Вежогубських Чубаті замісць окремих повідомлень про своє вінчання, яке відбулося в суботу 8. жовтня в храмі св. Юра у Львові, зложили 50 зол. на жертви повені. 705

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ПАНА, що найшов в суботу дня 8-го жовтня ц. р. на концерті в „Народнім Домі", мій портфель, прошу задержати собі гроші і портфель, а повернути мені за винагородою тільки документи і записки на адресу: Теофіль Новицький надінспектор тов. „Дністер", Львів вул. Руська ч. 20. 708 1-1

ШУКАЮ до винайму хату (1—2 кімнати і кухня) в здоровій, сухій, дольнівській околиці, найрадше при залізничій стації. Зголошення до адмін. „Діла" під „Хата до винайму". 710

УРЯДНИК державний ожениться з інтеліг. панною або вдовою до літ 38. — Посередництво пожадане. На аноніми не відповідаю. Листи до адмін. „Діла" під „М. О. 47". 701

ФОРТЕПЯНИ, піяніна на ріжні ціни, продає уживані, купує міняє: ГАНАК вул. Пілсудського 21. І. поверх. Позір на фірму. 619 5—5

ЗБІЖА і бараболі вагоново купує фірма „УНА" Дрогобич, Стрийська 14. 707 1—2

ХЛОПЦІ від літ 15—19 одержуть працю сейчас. Львів, Кордецького 51. 709 1—2

ДО ЗАМІНИ парохія подільська І. кляси з дуже добрими будинками 10 км. від залізниці за парохію в місті або при залізниці. Зголошення приймає з чемности уряд деканальний зборівський в Плаучі поч. Зборів. 700 1—3

ВСЯКІ РОБОТИ ГОДИННИКАРСЬКО-ЮВІЛЕРСЬКІ також перерібки найдбайливіше виконує, найстарша в краю фірма **Ю. Домбровський** насл. **Ю. Домбровський — Л. Розлажевський** Львів, Академічна 2., (Готель Жоржа). Замовлення з провінції полагоджуємо негайно. 101 6) 12-?

ПРЕДСТАВНИКИ, що мають звязки з хліборобами, пошукувані. Величезні зиски. Варшава, Щигля 3/5 *Zubmach*. 436 5—?

ГОДИННИКИ тільки найліпших фабрик прецізійні продає за готівку і на рати від десятків літ з найліпшої сторони звісна фірма **Іван Зельтенрайх,** Львів, пл. Марійська ч. 5. 3 26—?

МАТУРИСТКА шукає посади учительки дітий. Уділяє початків фортепяну, скрипка та рисунки. Зголошення до „Діла" під „Солідна". 703 1-2

ОГОЛОШЕННЯ.

За оголошення Редакція не відповідає.

Присилайте передплату!

Ширіть наш часопис!

За редакцію відповідає Василь Мудрий. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Видавничої Спілки „Діло" Львів, Ринок ч. 10.